RAADSINFORMATIEBRIEF
16R.00511

gemeente
WOERDEN

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 23 augustus 2016
Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster
Portefeuille(s) : Sociaal domein; participatie, werk & inkomen
Contactpersoon : G. Kraaijkamp
Tel.nr. : 0620094919
E-mailadres : kraaijkamp.g@woerden.nl

16R.00511

Onderwerp:

Kwartaalrapportage Q2 2016 Ferm Werk

Kennisnemen van:

De kwartaalrapportage Q2 2016 Ferm Werk

Inleiding:

Overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het afstemmen van de P&C cyclus van Ferm Werk en die van de gemeente wordt de raad door middel van deze raadsinformatiebrief geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke resultaten van Ferm Werk tot en met het tweede kwartaal 2016. In de rapportage is op basis van de huidige cijfers een prognose voor geheel 2016 opgenomen. Daarmee wordt zichtbaar in hoeverre de uitvoering van het beleid participatie, werk en inkomen zich beweegt binnen de inhoudelijke en financiële kaders die voor 2016 zijn afgesproken.

Kernboodschap:

De kwartaalrapportage geeft een helder inzicht in de stand van zaken. Op basis van de cijfers tot/met juni is de prognose dat over geheel 2016 binnen de begroting wordt gebleven. Samengevat zijn de volgende factoren daarbij van belang:

Grote geldstroom (uitkeringen en andere verstrekkingen aan inwoners)
- de prognose is dat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering in 2016 met 15% zal stijgen. Voor een belangrijk deel bestaat de stijging uit vergunninghouders (statushouders) die zich op basis van de taakstelling huisvesting vergunninghouders vestigen in de in Ferm Werk deelnemende gemeenten (landelijk wordt uitgegaan van een autonome stijging van het aantal mensen in de bijstand van 2%)
- bij de uitgaven aan inkomensondersteuning (bijzondere bijstand en declaratieregeling) wordt overeenkomstig rekening gehouden met een stijging van 18%
- voorgaande ontwikkelingen leiden tot een kostenoverschrijding van bijna 5% voor de gehele basisdienstverlening
- In de resultaatafspraken die met Ferm Werk zijn gemaakt, is uitgegaan van een veel hoger aantal garantiebanen, beschut werk plekken en detacheringsbanen dan nu wordt geprognosticeerd. De oorzaken van het niet halen van de afgesproken aantallen zijn moeilijk te beïnvloeden[1], De situatie leidt

[1] Kort gezegd komt het er op neer dat (landelijk) het aantal inwoners dat wordt opgenomen in het doelgroepregister lager is dan verwacht en dat het aantal gerealiseerde extra banen ook lager is dan beoogd

er wel toe dat veel minder dan begroot wordt uitgegeven aan loonkostensubsidie en loonkosten (beschut werk en detacheringsbanen).
- de stijging van het aantal bijstandsuitkeringen en de uitgaven voor inkomensondersteuning leidt in 2016 naar verwachting niet tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Naast dat er minder kosten zijn voor loonkostensubsidie en loonkosten is van belang dat de meerkosten kunnen worden opgevangen door een wat hogere rijksbijdrage BUIG en een hogere rijksbijdrage voor WSW (sociale werkvoorziening) dan verwacht.

Kleine geldstroom (uitvoeringskosten)
- de stijging van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering gaat gepaard met een toename van de werkzaamheden en een stijging van de uitvoeringskosten. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door cao-ontwikkelingen, het in eigen beheer gaan uitvoeren van de BBZ (Besluit Bijstand Zelfstandigen) en een stijging van de overige personeelskosten waaronder de kosten van inhuur (zie pagina 14)
- de stijging van de uitvoeringskosten leidt Ferm Werk breed vooralsnog niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. Dat komt door eenmalige baten vanwege de verkoop van KMH (de kringloopwinkels), minder kosten in verband met de uitvoering van de BBZ door bureau Zelfstandigen Utrecht en een fors hogere netto toegevoegde waarde (de eigen inkomsten van Ferm Werk) dan begroot.
- omdat de NTW met name wordt gerealiseerd door middel van werkzaamheden door Wsw-personeel, en Woerden daarin het grootste aandeel heeft, resulteert het voorgaande in een voordeel voor Woerden (prognose € 200.000,=) en een nadeel voor de overige gemeenten.

Kwartaal in beeld Q2 Ferm Werk laat voor Woerden zien dat het aantal uitkeringen tot 1 juli is gestegen met 5%. De stijging bestaat voor twee derde uit statushouders. Voor de rest van het jaar wordt nog een grotere stijging verwacht als gevolg van het versneld invullen van de taakstelling. De uitstroom naar werk is Ferm Werk breed iets hoger dan in 2015. Helaas geldt dat voor Woerden niet. De uitstroom in het eerste halfjaar 2016 bedraagt voor het Woerdens deel van het bestand 13% (tweede kwartaal 2015: 17%), de uitstroom naar (deeltijd) werk 7% (tweede kwartaal 2016: 8%). In de rapportage worden als redenen voor de tegenvallende uitstroom aangegeven de invoering van de kostendelersnorm (minder inwoners accepteren een kleine baan), de Wet werk en zekerheid en de toegenomen concurrentie op de arbeidsmarkt. Het aantal vacatures is met de economische opleving gestegen maar dat geldt ook voor het aantal mensen dat op zoek is naar een baan.

Op de laatste pagina van Kwartaal in beeld Woerden tweede kwartaal 2016 staat vermeld dat voor 9 inwoners een indicatie banenafspraak is aangevraagd bij het UWV. 2 inwoners zijn inmiddels geplaatst op een garantiebaan. Er zijn nog geen 'nieuwe' beschutte werkplekken gerealiseerd. Deze staan open voor inwoners die een indicatie banenafspraak hebben gekregen met een advies van het UWV dat zij moeten worden geplaatst op een beschutte plek.

In de bijlage is een gedeelte opgenomen waarin prestatiegegevens van Ferm Werk worden vergeleken met benchmarkgegevens van Divosa. Uit de gegevens blijkt dat het aantal betaalde uitkeringen door Ferm Werk relatief snel stijgt. Het instroompercentage is bij Ferm Werk ongeveer gelijk aan dat van vergelijkbare gemeenten, het uitstroompercentage is nogal variabel, maar ligt gemiddeld op hetzelfde niveau. De uitstroom bij Ferm Werk bestaat voor een relatief groot gedeelte uit uitstroom naar (deeltijd) werk (51% tegen 35% bij vergelijkbare organisaties).

Het college heeft kennis genomen van de rapportage en is gematigd tevreden over de resultaten. De kosten van uitkeringen en verstrekkingen inkomensondersteuning zijn moeilijk te beïnvloeden (o.a. vanwege de toegenomen taakstelling huisvesting statushouders). Voor 2016 kunnen de meerkosten worden opgevangen door met name een meevaller bij de rijksbijdrage WSW. Voor 2017 zullen we de ontwikkeling van de kosten van uitkeringen en de dekking daarvoor scherp in de gaten houden.

Dat geldt ook voor de kleine geldstroom, de uitvoeringskosten. Het is logisch dat een hoger aantal verstrekkingen gepaard gaat met hogere uitvoeringskosten. En gelukkig kunnen deze hogere kosten in 2016 worden opgevangen door een hogere netto toegevoegde waarde en éénmalige inkomsten. Ferm Werk geeft terecht aan dat dit voor 2017 niet hoeft te gelden, mede omdat de formatie WSW als gevolg van natuurlijk verloop afneemt. Dat betekent dat kostenbeheersing blijvend van belang is.

Het college dringt er bij Ferm Werk op aan maximaal in te zetten op beperking van het bestand inwoners dat afhankelijk is van een uitkering. Naast beperking van instroom door een goede 'poortfunctie' moet maximaal worden ingezet op bevordering van de uitstroom door inwoners te begeleiden naar betaald werk

eventueel met loonkostensubsidie. Het college verwacht van Ferm Werk meer inspanningen om de afgesproken aantallen beschut werk, garantiebanen en detacheringsbanen te behalen. In dat kader en op basis van de resultaatafspraken 2016 geven wij Ferm Werk opdracht om

- een nadere analyse van het bestand uit te voeren waardoor we meer en gedetailleerder zicht krijgen op inwoners die mogelijk in aanmerking komen voor opname in het doelgroepregister waardoor werk met loonkostensubsidie mogelijk wordt, inwoners aan wie een beschutte werkplek kan worden aangeboden en inwoners die op een andere wijze naar werk kunnen worden begeleid
- een campagne te ontwikkelen met en onder werkgevers om hen te informeren over hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen dat inwoners lange tijd afhankelijk zijn van een uitkering. De campagne moet bereiken dat werkgevers beter op de hoogte zijn van de faciliteiten die zij kunnen ontvangen bij verschillende vormen van aangepast werk (leerwerkplek, BBL-plek, garantiebaan, een baan voor een oudere werkzoekende, etc.) en dat de samenwerking op dit terrein tussen Ferm Werk, gemeente (Woerden Werkt) en ondernemers wordt verstevigd
- een experiment uit te voeren met detacheringsbanen. Inwoners worden vanuit de bijstand in dienst genomen van Ferm Werk en vervolgens gedetacheerd naar reguliere werkgevers. De detacheringsperiode duurt maximaal 23 maanden waarna betrokkene in dienst wordt genomen bij de werkgever of kan worden bemiddeld naar een andere betaalde baan.

Zie hiervoor ook de raadsinformatiebrief met het nummer 16R.00517.

Vervolg:

Omdat de opgenomen prognose een overschrijding laat zien van de begrote uitgaven grote geldstroom moet volgens de wettelijke richtlijnen het algemeen bestuur Ferm Werk daarover worden geïnformeerd. Het algemeen bestuur neemt vervolgens een besluit over het al dan niet wijzigen van de begroting Ferm Werk 2017. Het dagelijks bestuur zal het algemeen bestuur adviseren af te zien van een begrotingswijziging omdat ten opzichte van de oorspronkelijke begroting de gemeentelijke bijdragen niet (drastisch) toenemen. Het college van Woerden is het daarmee eens; in het verleden is afgesproken terughoudend te zijn met het wijzigen van de begroting omdat daarmee een verschil gaat ontstaan tussen de Ferm Werk begroting en gemeentelijke begroting waardoor mogelijk spraakverwarring kan ontstaan.

Bijlagen:

1. 16.016707 Kwartaalrapportage Q2 2016 Ferm Werk inclusief kwartaal in beeld Q2 2016 en een vergelijking met benchmarkgegevens van Divosa

---

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer